

کد خبر: ۱۸۷۱۸۵

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۲/۲۰

برنامه جنگ علیه ایران منتفي شد

پروفسور محسن مسرت

خروج ترامپ از برجام قابل پيش‌بييني بود زيرا همه شواهد و رفتار او در چند ماه اخير در جهت خروج از برجام بود. اما چگونگي خروج و اينكه ترامپ به طور افراطى پيش بروд غيرمتربقه بود. وي با ادعاهای کاملاً دروغين که متحдан اروپايی آمريكا هم به اين نتیجه رسيدند که برجام در راستاي صلح نبوده است و با تهديدهاي خشونت‌آمييزش علیه ایران در حقیقت به اروپايی‌ها توهین کرد و آنها را به طرف دفاع کامل از برجام و نهايita ديپلماسي ایران هل داد. سه کشور فرانسه، آلمان و انگلیس و بهخصوص خانم موگريني، مسئول سياست خارجي اتحاديه اروپا، بالاصله به اتخاذ مواضع کاملاً روشن دست زند و در همان دقايق اول خروج ترامپ از برجام معلوم شد که آمريكا در ارتباط با برجام فقط يك متحد گستاخ و از منظر جهانيان غيرقابل اعتماد دارد و آن هم اسرائييل است که به ديد خود نتیجه سرمایه‌گذاري شدید چندين ساله خود را حاصل کرده بود. البته تهديدهاي تحريري ترامپ باید سبب نگرانی ايران و اروپا شود و اگر اروپا موفق به عکس العمل‌هاي مناسب در قبال زورگويي عيان ترامپ نشود و برای نمونه برای شركت‌هاي آمريكيایي که با اروپا روابط اقتصادي عميقی دارند، رفتار مجازاتی متقابلي را در پيش نگيرد يا حتی علیه سياست تحريري فراکشوری آمريكا که ماهيتا با روح قوانين بين‌المللي در تضاد کامل قرار دارد به دادگاه لاهه شکایت نکند، پيامدهای منفي پيش‌بييني ناپذيری خواهد داشت. اما می‌توان ادعا کرد که ترامپ با رفتار خود عملاً مانع هدف اصلی جنگ طلبان آمريكيایي و اسرائييلي که به دنبال ايجاد جنگی جديد در منطقه و علیه ایران بودند شد. آمريكا با وجود خواسته ترامپ هیچ‌گاه به تنهايي يا با همکاري همه‌جانبه اسرائييل قادر به ورود به جنگ روبارو علیه ایران نخواهد بود و هميشه هم تاکنون به منظور جنگ با کشورهاي منطقه از قبيل عراق سرسرختانه به دنبال مشروعیت رفتار زورگويانه خود از جانب متحدان اروپايی خود در ناتو بوده و تا پيش از اين هم موفق شده است اروپاييان را به نحوی همراه خود کند. اما آمريكا برای مقابله نظامي با ايران به تأييد کليه کشورهاي اروپايي و حتی شركت مستقيم حداقل فرانسه و انگليس نياز دارد و علاوه بر آن هم نمی‌تواند بدون حمایت افکار عمومي در کشورهاي غربي و بهخصوص اروپا دست به جنگی بزند که می‌تواند صلح جهاني را شدیداً به مخاطره بکشاند.

در حالی که ترامپ با رفتار غيرعقلائي و حتی احمقانه خود به هیچ عنوان قادر به جلب اروپاييان و جلب افکار عمومي برای درگيری جنگی ايران نخواهد بود و باید تنها به متحد همفکر و هم‌مسلک خود نتانياهو بسنده کند.

باید اذعان کرد که اعلام بالا فاصله رئیس جمهور حسن روحانی در دفاع از برنامه روش دیپلماسی مثبت و عاقلانه تاریخی بود و این روش می‌تواند سیاست‌های خشونت‌آمیز ترامپ را کاملاً خنثی کند. این هم کاملاً منطقی است که ایران با کشورهای اروپایی طرفدار برنامه به تبادل نظر و احتمالاً به سیاست مشترکی با اتحادیه اروپا، روسیه و چین دست یابد. در این راستا دولت ایران لازم است به منظور محکم کاری دیپلماسی خود یک قدم به جلو بگذارد و با اقدامی اعتمادسازانه افکار عمومی جهان را به طرف خود جلب کند. به نظر نویسنده قبول داوطلبانه یکی از خواسته‌های ترامپ یعنی تمدید مدت برنامه از ۱۰ سال به ۱۵ سال می‌تواند چنین اقدامی باشد که به طور عمدۀ نشان می‌دهد هدف ایران برخلاف ادعاهای ترامپ ساخت بمب هسته‌ای نیست و به همین دلیل هم می‌تواند به جهانیان سخاوتمندانه نشان دهد که برنامه از منظر ایران به طور عمدۀ وسیله ایجاد بستر مناسب بین‌المللی برای روابطش با دنیا و به خصوص کشورهای غربی بوده است. به نظر نویسنده این اقدام داوطلبانه ایران پیامد منفی برای کشور ندارد، اما بعد مثبت آن بسیارند.